

pornire), ci meandrele ei în lumea și viața cea de toate zilele contează. Calitatea majoră a teatrului lui Alecu Popovici nu se cere căutată neapărat în literatura lui, ci în deschiderea, în valențele lui scenice; neîndoiș, așa fiind, în solicitarea unei colaborări colective pentru împlinirea lui scenică. Ceea ce presupune întâlnirea acestui teatru, în dubul inventivității, al savurosului, al exuberanței și al afinității cu autorul, cu un ansamblu de actori dispuși să-și amintească de resorturile latente ale „copilăriei” lor, și mai ales dispuși a și le pune nestinjenți ...în priză. E ceea ce, la „Ion Creangă”, ne temeam să nu se întâmple, tocmai fiindcă trupa de acolo este „specializată” în „teatrul pentru copii”, în deprinderea cu un stil alintat de joc și mai puțin cu comunicarea directă, stimulatoare, „matură” — reală — cu sala. Temerea s-a dovedit însă în bună măsură neîndreptățită: dovadă „participarea vie a micului (ca și de altfel, a „marelui”) public la spectacol. Actorii au izbutit, mai lesne sau mai anevoie, mai vizibil sau mai puțin vizibil, să se lepede de ghiuleaua fandoselilor infantiliste și să fie copii printre copii, să joace cu copiii, nu pentru ei. În jurul Danielei Anencov, focarul spectacolului, și în jurul lui Ion Ilie Ion, un Lup de toată „gingășia” — actorii au risipit sprinteneală, voce bună, inteligență. Ne gândim, mai ales, la cuplul vinătorilor Gh. Anghelută și Tudor Heica, la „sufleurul” Manca Enache; dar și la „parantezele” sau reperele acțiunii — Val, și Natalia Lefescu, Nicolae Simion și Luiza Radu Marinescu. Ne gândim mai ales la Gama (și formația) lui Geo Dimitriu, pentru atmosfera și inspiratele intervenții muzicale, cu care a dinamizat spectacolul, așa cum nu mai puțin inspirat și ingenios l-a colorat și înălțat scenografia Elena Simirad Munteanu.

Ce-ar fi putut face însă acest mănunchi de forțe, voios stimulate la joacă, fără un „căpitan de echipă”? Regia Olimpiei Arghir — strâns organizată în aparenta libertate de acțiune lăsată protagoniștilor, în disciplinarea acțiunii lor „improvizate”, subtil orientată spre marcarea subtextelor instructive ale textului, fără a sacrifica nimic din ceea ce este poantă și suculență în el — arată măsura în care o asemenea „joacă” pretinde maturitate profesională. Care există la Olimpia Arghir și se cere, ca atare, semnalată și urmărită pe mai departe.

FI. T.

**Teatrul pentru Copii
și Tineret din Iași**

• UN PANTOF FERICIT

de Victor Leahu

• HERCULE

ÎN CĂUTAREA

MERELOR DE AUR

de Valentin Silvestru

• PATRIA

de Krystyna Milobedzka

Schimbându-și denumirea și profilul, fostul teatru de păpuși din Iași, devenit Teatrul pentru Copii și Tineret, anunță un program atrăgător, în care cele mai diverse modalități și forme de expresie teatrală — animație, pantomimă, păpuși, poezie, măști — sînt prevăzute a contribui la delectarea și educarea micilor și mai marilor spectatori. Planurile sînt mari, entuziasmul la fel de mare și nu putem decît să le urăm ambițioșilor proiectanți succes și spor la muncă.

Deocamdată, primele spectacole realizate de teatru în noua sa ipostază reprezintă un început modest, dar promițător, tocmai prin diversitatea mijloacelor încercate, prin tentativa de a ieși din limitele unei rutine comode.

Un pantof fericit de Victor Leahu cuprinde, de fapt, o suită de istorioare îmbinate destul de artificial, într-un cadru unic. Acesta este podul unei case încărcat de vechituri, dar și de tablouri de familie, care se animă în clipa cînd o fetiță începe să cînte la vioară. Portretele din rame devenite personaje vii încep să-i istorisească fetei întîmplări cu tile, ilustrîndu-le cu propria lor participare, în formule scenice variate, mergînd de la umbrele chinezești pînă la dialogul cu sala. Fabula iepurașului fricos, care face din țîțar armăsar, și aceea a cioroiiului îngîmfat, care cade la un concurs de canto, preced povestirea principală a pantofului uzat, care își găsește fericirea în ajutorarea altora cu ultimele sale rămășițe — un șiret, o bucată de tulpă. Dintre toate, snoava cu sacul buclucaș, pe care nu izbuteau să-l care la moară doi nătăfleți, a avut un haz autentic, de sursă populară. Regia lui Petre Bokor a căutat să

lege între ele istorioarele și să stabilească o comunicare directă cu sala, ceea ce în bună măsură a reușit. Spectacolul nu depășește însă nivelul mediu al unor obișnuite reprezentații pentru copiii preșcolari.

Cu *Hercule în căutarea merelor de aur* tonalitatea și modalitatea se schimbă, iar adresa spectacolului țintește către copiii mai mari. În versuri albe, cărora nu le lipsește poezia, noblețea ținutei și, pe alocuri, un grăunte de umor, Valentin Silvestru a repovestit, într-un șir de situații dramatice, isprăvile viteazului Hercule. El a găsit modalitatea de a încheaga episoadele „muncilor lui Hercule” într-o construcție unitară, încadrându-le ca tot atâtea etape ale drumului eroului spre grădina Hesperidelor, în căutarea merelor de aur. Solemn, fără grandilocvență, educativ fără didacticism, textul pune copiii în prezența unui erou exemplar al omenirii, introducându-i totodată în tezaurul cultural al antichității și al tuturor timpurilor.

Pus în scenă tot de Petre Bokor, spectacolul se vedește o încercare meritorie de a folosi masca în caracterizarea plastică a personajelor. Scenografia lui Cik Damadian se impune în primul rînd prin măștile expresive, capabile a prinde viață și mobilitate, în funcție de interpretarea actricească. Ușoara ironie, vizibilă în întreaga rezolvare plastică a spectacolului, s-a repercutat și asupra concepției regizorale, care pe alocuri a exagerat nota comică, neizbutind să transmită dramatismul unor scene, ca „de pildă aceea a luptei cu leul din Nemea. Dar meritul regizorului este de a fi realizat sincronismul mișcărilor actorilor cu vocile imprimate — în care am recunoscut cu plăcere glasul expresiv, dramatic, fără fals patetism al lui Teofil Vileu, în eroul principal — și cu întreaga ambianță plastică. De asemenea, ritmul cursiv al reprezentății și limpezimea ideilor duc la o concluzie generală pozitivă.

De o factură inedită mi-a apărut spectacolul *Patria*, realizat de Cătălina Buzoianu pe un text interesant și extrem de dificil al scriitoarei poloneze Krystyna Milobedzka. Un joc cu cuburi colorate, din care se construiesc obiecte, cuvinte, noțiuni, idei, case, poduri, drumuri, antrenează copiii într-un exercițiu plăcut al inteligenței și fanteziei, transmitându-le idei prețioase a căror complexitate crește gradat, pînă la finalul încărcat de poezie. Aici, comunicarea cu sala e continuă, căci jocul se desfășoară în dialog, demonstrație și improvizație alternativă. Ingenioasa idee a autoarei a stimulat fantezia regizoarei, care secundată de actorii teatrului, cu o mare putere de dăruire și o energie inepuizabilă, a realizat un spectacol viu, colorat, antrenant și, ceea ce e important, interesant pentru toate vîrstele.

În toate cele trei spectacole, actorii teatrului, aflați la primele lor încercări de diversificare a mijloacelor, au dovedit reale disponibilități, deși se simte încă multă stîngă

Sus : „Hercule în căutarea merelor de aur” de Valentin Silvestru, regia Petre Bokor.

Jos : „Un pantof fericit” de Victor Leahu, regia Petre Bokor.

datorită insuficienței experienței profesionale în jocul pe scena liberă, fără paravan. I-am remarcat deosebi pe Ion Agachi, Nic. Brehnescu, Ortansa Stănescu, Constantin Ciofu, Constantin Amutencei, Camelia Bujdei, Emilia Azamfiricăi. Va fi nevoie, desigur, de o intensă muncă de perfecționare profesională, pentru a se elimina stîngăciile și nota de dilettantism și a se putea realiza programul bogat, atractiv și ambițios totodată. Va fi nevoie, de asemenea, de crearea unui repertoriu adecvat acestui program. Dar, dificultățile inerente oricărui început au adesea un caracter stimulator. E de dorit ca acesta să fie cazul Teatrului pentru Copii și Tineret din Iași.

Margareta Bărbuță